

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z powództwa G. P.
przeciwko [...] Zespołowi Szkół w C.
o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 września 2015 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 11 kwietnia 2014 r., sygn. akt VI Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 11 kwietnia 2014 r., VI Pa [...] Sąd Okręgowy w P. VI Wydział Pracy oddalił apelację P. G. (powód) przeciwko [...] Zespołowi Szkół w C. (pozwany), wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego w P. z 20 grudnia 2013 r., IV P [...], zasadzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 900 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego.

Sąd Okręgowy orzekł, że w jego ocenie wyrok Sądu pierwszej instancji odpowiada prawu, bowiem Sąd Rejonowy poczynił w sprawie prawidłowe ustania faktyczne, znajdujące pełne uzasadnienie w zebranych materiałach dowodowych, które Sąd Okręgowy przyjmuje za własne. Sąd drugiej instancji podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, iż [...] Zespół Szkół w C., określony przez powoda jako strona pozwana, nie posiadał legitymacji biernej, co skutkuje oddaleniem powództwa o wynagrodzenie. Sąd Okręgowy, negatywnie ustosunkowując się do zarzutu

powoda o wydaniu wyroku w warunkach nieważności, orzekł, że ustalenie przez Sąd, iż po stronie pozwanej nie został wskazany pracodawca uprawniało do oddalenia powództwa skierowanego przeciwko innemu podmiotowi, z uwagi na brak legitymacji biernej. Sąd drugiej instancji przyjął, wbrew twierdzeniom powoda, że rozpoznanie zarzutu braku legitymacji procesowej nie jest aspektem formalnym, ale kwestią wstępną warunkującą rozpoznanie sprawy, zatem wobec stwierdzenia, że pozwany nie jest pracodawcą w rozumieniu art. 3 k.p. zbędne było przeprowadzanie postępowania dowodowego.

Sąd Okręgowy orzekł, że bezzasadny jest także zarzut naruszenia art. 3 k.p., bowiem w ocenie Sądu powód nie podnosi argumentów negujących wykładnię tego przepisu, a jedynie zwraca uwagę, iż Sąd Rejonowy wadliwie nie utożsamiał Zespołu Szkół [...] z K. L.. Sąd pierwszej instancji właściwie zważył, że podmiotem zatrudniającym pracowników jest przedsiębiorca-osoba fizyczna, a nie „działalność gospodarcza” tej osoby. Nawet jeśli osoba fizyczna prowadzi działalność gospodarczą, to niewystarczające jest wskazanie jako strony pozwanej nazwy prowadzonej przez nią działalności gospodarczej, ale konieczne jest podanie imienia i nazwiska osoby fizycznej - pracodawcy, posiadającego legitymację bierną.

Sąd Okręgowy orzekł, że niezasadny jest zarzut naruszenia art. 208¹ k.p.c., poprzez nieustalenie numeru PESEL K. L., gdyż nie był on pozwanym w sprawie, zatem kwestia ta nie ma wpływu na merytoryczną ocenę rozstrzygnięcia Sądu.

Za nietrafny Sąd drugiej instancji uznał zarzut naruszenia procedury poprzez niewezwanie do udziału w sprawie K. L. mimo wniosku powoda i niewydanie żadnego postanowienia w tym zakresie, bowiem w sprawach z zakresu prawa pracy sąd może wezwać osobę, która powinna być w sprawie stroną pozwaną z urzędu do udziału w sprawie, jednakże nie może uczynić tego wbrew woli pracownika. W przypadku kiedy powód, reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, wyraźnie zaznaczył, że stroną pozwaną jest Zespół Szkół [...] w C. ewentualne podejmowanie przez Sąd czynności z urzędu we wskazanym zakresie mogłoby zostać uznane za naruszenie zasady równości stron w procesie i nastąpiłoby wbrew woli powoda.

Powód zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego skargą kasacyjną w całości, zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, tj. art. 3 k.p. oraz naruszenie

przepisów postępowania, tj. 1) art. 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c. i art. 379 k.p.c.; 2) art. 194 § 1 k.p.c. w zw. z art. 477 k.p.c. i art. 378 § 1 k.p.c.; 3) art. 208¹ k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c.; 4) art. 208¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.; 5) art. 227 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. i 391 § 1 k.p.c..

Wnosząc o przyjęcie skargi do rozpoznania powód powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej oraz potrzebę rozstrzygnięcia dwóch zagadnień prawnych.

Oczywistej zasadności skargi powód upatruje w tym, że sąd rozpoznając sprawę z zakresu prawa pracy powinien czuwać nad prawidłowym oznaczeniem strony pozwanej i zgodnie z art. 477 k.p.c. wezwać pozwanego do udziału w sprawie, gdy z materiału dowodowego w sprawie wynikać będzie taka konieczność. Ponadto sąd powinien sprostować oznaczenie pozwanego, jeżeli w prawidłowo wytoczonym powództwie powód jedynie błędnie pozwanego oznaczy. W niniejszej sprawie z materiału dowodowego wynikało jednoznacznie, że pozwanym powinien być K. L., jednakże Sąd pierwszej instancji zaniechał jego dopoznania, a Sąd drugiej instancji uznał zarzuty powoda w tym zakresie za bezpodstawne, co należy uznać za oczywiste naruszenie. Gdyby bowiem Sąd drugiej instancji uwzględnił podniesione zarzuty doprowadziłoby to do merytorycznego rozpoznania żądanie powoda wobec prawidłowo oznaczonego pozwanego, nie zaś oddalenia skargi. Utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy doprowadziłoby do pozostawienia w obrocie prawnym orzeczenia sprzecznego z wykładnią art. 22 § 1 k.p. prezentowaną przez Sąd Najwyższy, co jest nie do pogodzenia z koniecznością dbania o jednolitość orzecznictwa.

Jako zagadnienie prawne powód wskazał dwa problemy dotyczące art. 208¹ k.p.c., to jest czy obowiązek ustalenia z urzędu numeru PESEL pozwanego, numeru w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku - numeru w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP spoczywa wyłącznie na sądzie pierwszej instancji, czy także na sądzie drugiej instancji oraz czy nieustalenie numeru PESEL pozwanego, numeru w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku - numeru w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP, stanowi przeszkodę w wydaniu wyroku bądź nadaniu klauzuli wykonalności?

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Powołane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zagadnienia prawne nie mają w ocenie Sądu Najwyższego związku z przedmiotem niniejszego postępowania, w sytuacji gdy pozwanym był, wskazany przez fachowego pełnomocnika powoda, [...] Zespół Szkół w C..

Sąd Najwyższy nie znalazł także podstaw do uznania skargi kasacyjnej powoda za oczywiście uzasadnioną, dzieląc w zakresie podstaw wskazanych w skardze powoda linię orzecniczą wyczerpująco zaprezentowaną w wyroku Sądu Najwyższego z 24 czerwca 2015 r., II PK 182/14. Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, sąd pracy nie może działać wbrew intencjom pracownika-powoda i nie może „sprostować” oznaczenia strony pozwanej wówczas, gdy powód podtrzymuje dokonany w pozwie wybór strony, bądź gdy reprezentowany jest w procesie przez fachowego pełnomocnika (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2010 r., I PK 177/09, OSNP 2011 nr 15-16, poz. 206). Wbrew wywodom skargi, przewidziany w art. 477 k.p.c. obowiązek wezwania z urzędu do udziału w sprawie strony pozwanej dotyczy przypadku, w którym sądowi wiadomo, kto jest legitymowany w sporze, a pracownik wyraźnie nie przeciwstawi się wezwaniu właściwego podmiotu do udziału w sprawie w charakterze strony (wyrok Sądu Najwyższego z 10 listopada 1999 r., I PKN 351/99; uchwała Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2010 r., II PZP 13/09). Sąd pracy nie powinien z urzędu wzywać do udziału w sprawie w charakterze strony pozwanej osoby, o której wezwanie nie wniósł powód działający w procesie przez fachowego pełnomocnika będącego radcą prawnym lub adwokatem (wyroki Sądu Najwyższego z 18 września 2003 r., I PK 370/13; z 13 września 2006 r., II PK 357/05; z 5 lutego 2014 r., III PK 61/13; postanowienia Sądu Najwyższego z 22 lipca 2014 r., III PZ 8/14 oraz III PZ 7/14). Stosowny wniosek powód, reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, złożył już po zamknięciu rozprawy przed Sądem pierwszej instancji, mimo iż wcześniej był wzywany przez Sąd do doprecyzowania strony pozwanej.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., należało postanowić jak w sentencji.

aw